

ARX-modellen

$$\begin{aligned}y(t) &+ a_1 y(t-1) + a_2 y(t-2) + \dots a_{na} y(t-na) \\&= b_1 u(t-nk) + \dots + b_{nb} u(t-nk-nb+1) + e(t)\end{aligned}$$

där $e(t)$ är vitt brus. Kan skrivas:

$$A(q)y(t) = B(q)u(t) + e(t)$$

eller

$$A(q)y(t) = q^{-nk}\tilde{B}(q)u(t) + e(t)$$

ARX-prediktorn fås genom att flytta över allt utom $y(t)$ till HL och stryka ($e(t)$):

$$\begin{aligned}\hat{y}(t) &= -a_1 y(t-1) - \dots - a_{na} y(t-na) \\&+ b_1 u(t-nk) + \dots + b_{nb} u(t-nk-nb+1)\end{aligned}$$

$\Rightarrow$

$$\begin{aligned}\varphi(t) &= (-y(t-1) \ \dots - y(t-na) \\&\quad u(t-nk) \dots u(t-nk-nb+1))^T \\ \theta &= (a_1 \ \dots a_{na} \ b_1 \ \dots b_{nb})^T\end{aligned}$$

Minstakvadratskattningen

Givet mätdata $\{y(t), \varphi(t)\}_{t=1,\dots,N}$ så minimeras förlustfunktionen:

$$V(\theta) = \sum_{t=1}^N (y(t) - \varphi^T(t)\theta)^2$$

av:

$$\hat{\theta} = [\frac{1}{N} \sum_{t=1}^N \varphi(t)\varphi^T(t)]^{-1} \frac{1}{N} \sum_{t=1}^N \varphi(t)y(t)$$

Notera normering med N (påverkar ej $\hat{\theta}$)

Specialfall

- AR-modell: Sätt $nb=0$. Kan användas för att skatta en enkel tidsseriemodell
- FIR modell: Sätt $na=0$.
- Enkelt att utvidga ARX-modellen till flera insignalер.

Matlab

```
>> my_theta_est=arx(data,modellordning)
```

där data är vektorer av insignalen och utsignalen.
Modellordning är na, nb, nk . Detaljer: se *help arx*

Analys

Antag att data kommer från följande ”sanna” system

$$y(t) = \varphi^T(t)\theta_o + v(t) \quad t = 1, \dots, N \quad (1)$$

där $v(t)$ är en störning (”mätbrus”). Vi får då

$$\begin{aligned}\hat{\theta} &= [\frac{1}{N} \sum_{t=1}^N \varphi(t)\varphi^T(t)]^{-1} \frac{1}{N} \sum_{t=1}^N \varphi(t)[\varphi^T(t)\theta_o + v(t)] \\ &= \theta_o + [\frac{1}{N} \sum_{t=1}^N \varphi(t)\varphi^T(t)]^{-1} \frac{1}{N} \sum_{t=1}^N \varphi(t)v(t)\end{aligned}$$

Antag $N \rightarrow \infty$:

$$\hat{\theta}_\infty = \theta_o + [E\varphi(t)\varphi^T(t)]^{-1} E\varphi(t)v(t)$$

$\hat{\theta}_\infty = \theta_o$ om

- $E\varphi(t)\varphi^T(t)$ är inverterbar
- $E\varphi(t)v(t)) = 0$

Det sista vilket är bara uppfyllt för ARX modellen om $v(t)$ är vitt brus. Om bruset är färgat fås ett biasfel i skattningen trots att man använder oändligt mycket data!

Kommentar

För att ARX-modellen ska kunna skattas utan biasfel måste data komma från ett system på formen

$$A_o(q)y(t) = B_o(q)u(t) + v(t)$$

där $v(t)$ är vitt brus. Trots detta restriktiva villkor är förmodligen ARX-modellen den mest använda modellstrukturen för att skatta dynamiska modeller. Huvudanledning: TSTF (Try Simple Things First).

Det kan dock ibland finnas anledning att använda en annan modell än ARX...